

YURTDIŞINDA GEÇEN SÜRELERİN BORÇLANDIRILMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (Değişik:RG-6/11/2020-31296)⁽²⁾

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin, on sekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ile bu süreleri arasında veya sonunda yer alan işsizlik sürelerinden her birinde bir yıla kadar olan kısmın ve yurt dışında ev kadını olarak geçen sürelerin, talepleri halinde borçlandırılarak sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilmesindeki usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (Değişik:RG-6/11/2020-31296)⁽²⁾

(1) Bu Yönetmelik, 1 inci maddede belirtilen süreleri borçlanmak isteyen Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenleri ve bunların başvuru tarihi itibarıyla Türk vatandaşı olan hak sahiplerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurtdışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurtdışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 12 nci maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen:

- a) Borcun tamamının ödenmesi: Aylık talep tarihinden önce en az aylığa hak kazanmaya yetecek süre karşılığı ödenen miktarı,
- b) Döviz: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından konvertibl sayılan yabancı ülke para birimlerini,
- c) İşsizlik süresi: İlgili ülke mevzuatına göre çalışma süreleri ile bu çalışma sürelerine eş değer süreler haricinde o ülkede geçen süreyi,
- ç) Kanun: 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurtdışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunu,
- d) Kesin dönüş: Aylık tahsis talebinde bulunanların **(Ek ibare:RG-6/11/2020-31296)⁽⁵⁾ kısa süreli çalışmaya tabi işler hariç olmak üzere** yurtdışındaki çalışmalarının sona ermesini, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği almamaları durumunu,
- e) Kısmi aylık: Sosyal güvenlik sözleşmesine istinaden birleşik sigortalılık süreleri üzerinden taraflardan biri tarafından kendi sigortalılık ve mevzuatına göre bağlanan aylıkları,
- f) Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığını,
- g) Sigortalılık süresi: Borçlanma kapsamındaki sürenin bulunduğu ülke mevzuatına göre ikamet süreleri hariç, çalışılmış ya da çalışılmış süre olarak kabul edilen süreleri,
- ğ) Sosyal güvenlik kanunları: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi ile 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun ile bu kanunlara ait ek ve değişiklikleri,
- h) Sosyal güvenlik kuruluşları: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ile 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi sandıkları,
- ı) Sosyal güvenlik sözleşmesi: Ülkemizin taraf olduğu sosyal güvenlik alanındaki ikili veya çok taraflı anlaşmaları,
- i) Sosyal yardım: Bulunulan ülke mevzuatı kapsamında, geçimlerini sağlayacak hiçbir gelirleri olmayan veya mevcut gelirleriyle geçimlerini sağlamakta güçlük çeken kişilerin asgari geçim düzeyi ile

sınırlı olmak üzere geçimlerinin sağlanması amacıyla kamu kurum ve kuruluşları tarafından muhtaçlık durumuna ve süresine göre ödenen, ikamet şartına bağlı nakdi yardımları,

j) 5510 sayılı Kanun: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu

k) **(Ek:RG-6/11/2020-31296)⁽⁵⁾** Kısa süreli çalışmaya tabi işler: Yurtdışında zorunlu sigortalılığa tabi olsalar dahi, Ülkemiz dış temsilciliklerince veya sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülke sigorta kurumlarınca düzenlenmiş hizmet belgesinde kayıtlı olan ve ilgili ülke mevzuatına göre elde edilen kazanç üzerinden çalışandan zorunlu sigorta prim kesintisi yapılmadığı bildirilen süreleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Borçlanma Başvurularına Ait Usul ve Esaslar

Borçlanma başvurusu

MADDE 5 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-6/11/2020-31296)⁽⁴⁾

(1) Borçlanma hakkından yararlanabilmek için yazılı olarak veya usul ve esasları Kurumca belirlenecek elektronik ortam üzerinden Kuruma başvuruda bulunmak şarttır.

(2) Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kendilerine veya hak sahiplerine kısmi aylık bağlanmış olanların borçlanma başvurularında da birinci fıkra hükmü uygulanır.

Borçlanma kapsamındaki süreler

MADDE 6 – (1) Yurtdışında geçen sigortalılık süreleri ile bu süreler arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri veya ev kadını olarak geçen süreler borçlandırılır.

(2) Buna göre;

a) 18 yaşın doldurulmasından önce yurtdışında sigortalı ve ev kadını olarak geçen süreler,

b) Türk vatandaşlığının kazanılmasından önce veya Türk vatandaşlığının kaybedilmesinden sonra yurtdışında sigortalı veya ev kadını olarak geçen süreler,

c) İkili sosyal güvenlik sözleşmesine göre kendilerine kısmi aylık bağlanmış olanların yurtdışında geçen sigortalılık süreleri arasında ve bu sürelerin bitim tarihinden sonraki işsizlik süreleri,

ç) Sosyal güvenlik kanunlarına göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları kapsamında geçen sürelerle çakışan yurtdışı süreleri borçlandırılmaz.

(3) Borçlanma için başvuruda bulunanlar, yurtdışında geçen sürelerinin tamamını veya istediği kadarını borçlanabilirler. **(Değişik cümle:RG-6/11/2020-31296)** Kısmi borçlanma yapmak isteyenler, borçlanmak istedikleri gün sayısını belirtmek zorundadırlar.

Borçlanma başvurusunda istenilecek belgeler

MADDE 7 – (1) Borçlanma başvuruları, örneği Kurumca hazırlanan ve Kurumun **(Değişik ibare:RG-6/11/2020-31296)** internet sayfasında yayımlanan Yurtdışı **(Değişik ibare:RG-6/11/2020-31296)** Süreleri Borçlanma Talep Dilekçesi ile yapılır.

(2) Yurtdışı **(Değişik ibare:RG-6/11/2020-31296)** Süreleri Borçlanma Talep Dilekçesinde, yurtdışında borçlanma kapsamında geçen sigortalılık veya ev kadını olarak geçen süreleri bulunan kişinin adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, borçlanılmak istenilen sürenin niteliği ve süresi, borçlanma miktarının hesabına esas bir günlük prime esas kazanç tutarı ve tebligat adresi ile Türkiye’de sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi geçen çalışmaları varsa kurumu, sigortalılık statüsü, sicil numarası ve süresi belirtilir.

(3) Yurtdışı **(Değişik ibare:RG-6/11/2020-31296)** Süreleri Borçlanma Talep Dilekçesine, 9 uncu maddede belirtilen ve borçlanılacak süreye uygun belge asıllarının eklenmesi zorunludur. Kurum, bu belgelerin aslı yerine örneğini ve borçlanma işlemini tamamlamak için ihtiyaç duyduğu diğer belgeleri istemeye yetkilidir.

Sigortalılık sürelerinin belgelendirilmesi mecburiyeti

MADDE 8 – (1) Borçlanma başvurusunda bulunanlar, yurtdışında geçen ve borçlanmaya esas olacak sürelerine ait 9 uncu maddede belirtilen belgelerden durumlarına uygun olanını, Kuruma ibraz etmekle belgelendirme mecburiyetlerini yerine getirmiş olurlar.

(2) **(Mülga:RG-6/11/2020-31296)**

Borçlanmaya esas sürelerle ait belgeler

MADDE 9 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-6/11/2020-31296)

(1) Sigortalılık sürelerinin borçlanılabilmesi için başvuru sahibince;

a) Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmiş ülkelerde çalışılmış ise;

1) İlgili ülke sigorta kurumlarınca düzenlenmiş sigortalılık sürelerini gösterir belgenin aslıyla birlikte Türkiye’de yeminli tercüme bürolarınca yapılmış tercümesinden ya da yurt dışında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilikçe onaylanmış tercümesinden,

2) İlgili ülkelerdeki Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerden alınacak hizmet belgesinden, durumuna uygun olan belgenin Kuruma ibraz edilmesi gerekir.

b) Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmemiş ülkelerde çalışılmış ise ilgili ülkelerdeki Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerden alınacak hizmet belgesinin Kuruma ibraz edilmesi gerekir.

c) Gemi adamları borçlanma yapabilmek için;

1) Çalıştıkları geminin bayrağını taşıdıkları ülkenin sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmiş ülke olması halinde çalışılan ülke sigorta kurumundan alınacak hizmet belgesinin aslıyla birlikte Türkiye’de yeminli tercüme bürolarınca yapılmış tercümesinden ya da yurt dışında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilikçe onaylanmış tercümesinden,

2) Çalıştıkları geminin bayrağını taşıdıkları ülkelerde bulunan Türk konsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikler gibi temsilciliklerden alacakları çalışma sürelerini başlangıç ve bitiş olarak gösteren hizmet belgelerinden,

3) Çalıştıkları gemi ya da geminin bağlı bulunduğu işyerlerinden alacakları sigortalılık sürelerini gösterir bonservisleri ile birlikte gemi adamı olarak çalışılan süreler ile örtüşen yurda giriş-çıkış tarihlerini gösteren pasaport sayfaları ya da emniyet müdürlüklerinden alınacak yurda giriş-çıkış tarihlerini gösteren belgelerden,

durumlarına uygun olanını Kuruma ibraz edeceklerdir.

(2) Yurt dışında ev kadını olarak geçen sürelerin borçlanılabilmesi için başvuru sahibince fotoğraf, künye bilgileri ve yurda giriş-çıkış tarihlerinin kayıtlı olduğu pasaport sayfa fotokopileri veya emniyet müdürlüklerinden alınacak yurda giriş-çıkış tarihlerini gösterir çizelge ile birlikte;

a) İkamet edilen ülke mercilerinden alınacak ikamet belgesinin aslı ile birlikte Türkiye’de yeminli tercüme bürolarınca ya da yurt dışında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilikçe onaylanmış tercümesinden,

b) Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerce düzenlenen ikamet belgesinden, durumuna uygun olan belgenin Kuruma ibraz edilmesi gerekmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Borçlanma Miktarının Tespiti, Ödenmesi ve Borçlanmadan Vazgeçme

Borçlanma miktarının tespiti, tebliği ve ödenmesi

MADDE 10 – (1) (Değişik:RG-6/11/2020-31296)⁽⁴⁾ Borçlanma tutarı, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinde belirtilen alt ve üst sınırları arasında kalmak kaydıyla başvuru sahibince seçilen prime esas günlük kazancın % 45’inin borçlanılmak istenilen gün sayısı ile çarpımı kadardır.

(2) **(Değişik:RG-6/11/2020-31296)** Borçlanma tutarının tespitinde, adi posta veya kargo yolu ile veya Kuruma doğrudan yapılan yazılı başvurularda Yurt Dışı Süreleri Borçlanma Talep Dilekçesinin Kurumun evrak kayıtlarına intikal ettiği tarih esas alınır. Dünya Posta Birliği mevzuatı çerçevesinde yurt içinden ya da yurt dışından gönderilen taahhütlü, iadeli taahhütlü ve acele posta servisi ile yurt içinden PTT Alo Post veya PTT Kargo ile yapılan yurt dışı borçlanma taleplerinde ise dilekçenin postaya verildiği tarih, Kuruma intikal tarihi olarak kabul edilir.

(3) **(Mülga:RG-6/11/2020-31296)**

(4) Kurumca birinci fıkraya göre tahakkuk ettirilen borç tutarı, ilgiliye iadeli taahhütlü olarak tebliğ edilir. Posta alındısının ilgiliye teslim edildiği tarih, borcun tebliğ tarihidir.

(5) Borçlanma başvuru sahiplerine borçlanma tutarı Yeni Türk Lirası cinsinden tebliğ edilir. Tebliğ edilen borç, Türkiye’de ödenmesi halinde (**Mülga ibare:RG-6/11/2020-31296**) (...) Türk Lirası, yurtdışından ödenmesi halinde ise (**Mülga ibare:RG-6/11/2020-31296**) (...) Türk Lirası karşılığı döviz olarak ödenir.

(6) Borcun tebliğ edildiği tarihten itibaren üç ay içinde ödenmemesi halinde, borçlanma işlemi geçersiz sayılır. Üç aylık süre içerisinde borcun bir kısmının ödenmesi halinde, ödenen miktara isabet eden süre geçerli sayılır. Borcun bir kısmını veya tamamını ödemeyenlerin, bu sürelerinin Kanuna göre değerlendirilmesi, yeniden yazılı başvuruda bulunmaları ve tahakkuk eden borç miktarını süresi içinde ödemeleri şartına bağlıdır.

Borçlanmadan vazgeçme ve borçlanma miktarının iadesi

MADDE 11 – (1) Borçlanma başvurusunda bulunup borcu tebliğ edilmeden ya da tebliğ edildikten sonra üç aylık süre içinde borçlanma başvurusundan vazgeçtiklerini yazılı olarak (**Değişik ibare:RG-6/11/2020-31296**)⁽⁴⁾ Kuruma bildirenlerin borçlanma başvuruları geçersiz sayılır.

(2) Tahakkuk ettirilen borcun tamamını veya bir kısmını ödeyenlerden borçlanmalarının iptal edilmesi için başvuruda bulunanların ödedikleri borçlanma tutarının tamamı, faiz uygulanmaksızın (**Mülga ibare:RG-6/11/2020-31296**) (...) Türk Lirası olarak iade edilir. Kısmi iade yapılmaz.

(3) Borçlandıkları hizmetleri ile malullük ve yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamayan sigortalılar ile ölüm aylığı bağlanamayan hak sahiplerine başvuruları halinde ödenen borçlanma tutarının tamamı faiz uygulanmaksızın (**Mülga ibare:RG-6/11/2020-31296**) (...) Türk Lirası olarak iade edilir.

(4) Borçlandıkları hizmetler dikkate alınarak aylık bağlanmış olanlar, borçlanma başvurusundan vazgeçemezler ve bunların ödedikleri borçlanma tutarı iade edilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Borçlandırılan Sürelerin Değerlendirilmesi ve

Yoklama İşlemleri

Borçlandırılan sürelerin değerlendirilmesi ve sigortalılığın başlangıcı

MADDE 12 – (Değişik:RG-6/11/2020-31296)⁽⁴⁾

(1) Borçlanılacak sürenin belirlenmesinde ispatlayıcı belgelerde kayıtlı bulunan son tarihten geriye doğru olmak üzere borçlanılmak istenen gün sayısı esas alınır. Bu tespitte bir yıl 360 gün, bir ay 30 gün olarak hesaplanır.

(2) Yurt dışı borçlanmasına ait süreler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilir.

(3) Sigortalılığın başlangıç tarihinin tespiti aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Türkiye’deki sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler borçlanılmış ise sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülür.

b) Türkiye’de sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi hizmeti bulunmayan başvuru sahiplerinin sigortalılıklarının başlangıç tarihi, borçlarını tamamen ödedikleri tarihten, sigortalı ölmüş ise ölüm tarihinden, borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülmek suretiyle tespit edilir. Birden fazla yurt dışı hizmet borçlanması yapılması durumunda sigortalılık süresi başlangıcı, en son borcun ödendiği tarihten, borçlanılan toplam gün sayısı kadar geriye götürülerek belirlenir.

(4) Sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların, sözleşme yapılan ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih, ilk işe giriş tarihi olarak dikkate alınmaz. Ancak, sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih, ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilir.⁽⁶⁾

(5) Türkiye’deki sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki sürelerin borçlandırılması halinde bu süreler 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde yer alan hükümler esas alınarak Türkiye’deki sigortalılık başlangıç tarihinden, Türkiye’de sigortalılık yok ise borçlanma tutarının tamamen ödendiği tarihten, sigortalı ölmüş ise ölüm tarihinden geriye götürülen sürelerle ilgili aylara mal edilir.

Aylığa hak kazanma ve aylığın başlama tarihi

MADDE 13 – (1) Değerlendirilen sürelerin aylık bağlanmasında dikkate alınabilmesi için;

a) Yurda kesin dönülmüş olması,

b) Tahakkuk ettirilen borcun tamamının ödenmiş olması,

c) 5510 sayılı Kanunla mülga kanunların yürürlükteki hükümlerine veya sosyal güvenlik kanunlarına göre aylığa hak kazanılmış olması,

ç) Kuruma yazılı başvuruda bulunulması

şarttır.

(2) (**Değişik:RG-6/11/2020-31296**) Tahsis talebinde bulunanlardan; 3201 sayılı Kanuna göre Aylık Talebinde Bulunanlara Mahsus Beyan ve Taahhüt Belgesi ile yurtdışında ikamet edenlerden çalıştığı işyerinden ayrıldığını gösterir belge alınır.

(3) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartları yerine getirenlerin aylıkları, yazılı talepte buldukları tarihi takip eden aybaşından başlar.

(4) (**Değişik ibare:RG-6/11/2020-31296**) Aylıkların hesabında 5510 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Yoklama işlemleri

MADDE 14 – (1) Borçlandıkları süreler dikkate alınarak malullük, yaşlılık ve emekli aylığı bağlananların aylık alma şartlarının devam edip etmediği hususu, Kurumca, gerekli görülen zaman ve hallerde araştırılabilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilenlerden altı aydan daha uzun süre yurtdışında bulunmuş olanlar, yurtdışında çalışıp çalışmadıklarını ve ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alıp almadıklarını gösterir belgeleri, örneği Kurumca hazırlanan 3201 sayılı Kanuna Göre Aylık Alanlara Mahsus Yoklama Belgesi ile birlikte söz konusu altı aylık sürenin dolduğu tarihten sonra üç ay içinde Kuruma vermek zorundadırlar.

(3) Kurum, Kanuna göre malullük, yaşlılık ve emekli aylığı bağlananların altı aydan daha uzun süre ile yurt dışında bulunup bulunmadıklarını, her yıl Emniyet Genel Müdürlüğünden alınacak kayıtlarla tespit eder. Söz konusu uygulamanın kapsamı, şekli ve diğer usul ve esasları Kurum ile Emniyet Genel Müdürlüğü arasında yapılacak olan protokolle belirlenir.

(4) Yıl içinde aylık bağlananların yoklama işlemleri, takip eden yıldan itibaren başlatılır.

(5) Yoklama işlemleri sonucunda altı aydan daha uzun süre yurtdışında buldukları halde, ikinci fıkrada belirtilen belgeleri, yine ikinci fıkrada belirtilen süre içinde Kuruma vermediği tespit edilenlerin aylıkları, bildirim yapılmaksızın söz konusu belgelerin intikaline kadar durdurulur.

(6) Aylıkları durdurulanların Kuruma ibraz edecekleri belgelerden ya da Kurumca yapılacak olan araştırma sonucunda, yurtdışında;

a) Çalışmadıkları, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği almadıkları tespit edilenlerin aylıkları, durdurulduğu tarihten geçerli olmak üzere ödenir.

b) Çalıştıkları, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği aldıkları tespit edilenlerin aylıkları, 15 inci maddenin birinci fıkrasına göre kesilir. Yersiz yapıldığı tespit edilen ödemeler, 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi hükümlerine göre geri alınır.

(7) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, evli ya da birlikte yaşayan çiftler için ödenen sosyal yardımlar her iki eş için de ödeniyor olarak kabul edilir. Sosyal sigorta kurumları tarafından sosyal sigorta ödeneklerine ilave olarak ya da sigorta ödeneği olarak ödenen prim karşılığı olmayan ödenekler sosyal yardım kapsamına girmez.

(8) Yurtdışı hizmetlerini borçlanarak aylık bağlananların, sosyal güvenlik kanunlarına göre aylık alma şartlarının devam edip etmediğinin tespitine ilişkin 28/8/2008 tarihli ve 26981 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde yer alan yoklama işlemleri ile ilgili hükümler saklıdır.

Aylığın kesilmesi ve yeniden bağlanması

MADDE 15 – (1) Yurtdışında sigortalılık veya ev kadını olarak geçen sürelerini borçlanarak aylığa hak kazananların, bu aylıkları;

a) Sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış olup olmadığına bakılmaksızın (**Değişik ibare:RG-6/11/2020-31296**)⁽⁵⁾ yurtdışında kısa süreli çalışmaya tabi işler hariç olmak üzere çalışmaya, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği almaya başladıkları,

b) Türkiye’de sosyal güvenlik kanunlarına göre sigortalı olarak çalışmaya başladıkları, tarihten itibaren kesilir.

(2) Yurtiçinde veya yurtdışında çalışması sona erenlerin veya yurtdışında ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alanlardan bu ödenek ve yardımları sona erenlerin, aylıklarının tekrar ödenmesi için yazılı talepte bulunmaları halinde, talep tarihini takip eden ay başından itibaren aylıkları tekrar ödenmeye başlanır.

(3) İkinci fıkraya göre aylıkları tekrar ödenmeye başlanacak olanların çalışmaları;

a) Yurtiçinde geçmişse, bu çalışmalar da dikkate alınarak aylıklar, ilgili sosyal güvenlik kanunlarındaki hükümlere göre hesaplanarak,

b) Yurtdışında geçmişse, kesildiği tarihteki aylığı, ikinci fıkrada belirtilen aylığın başlangıç tarihine kadar ilgili sosyal güvenlik kanunlarındaki artış hükümlerine göre yükseltilerek yeniden bağlanır.

(4) Aylığın kesildiği tarihten sonra yurtdışında geçen sigortalılık sürelerinin yeniden aylık bağlanmasında değerlendirilmesi, bu sürelerin Kanuna göre borçlanılmasına bağlıdır.

(5) **(Değişik:RG-6/11/2020-31296)**⁽¹⁾ Kanundan yararlanmak suretiyle malullük, yaşlılık veya emekli aylığı almakta iken yurt içinde çalışmaya başlayanlar hakkında 5510 sayılı Kanunun sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümleri uygulanır.

Kısmi aylığın tam aylığa dönüştürülmesi

MADDE 16 – (1) Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kendilerine veya hak sahiplerine sosyal güvenlik kanunlarına göre kısmi aylık bağlananlar, diledikleri takdirde yurt dışında geçen ve tam aylık almak için yeterli gün sayısını veya hizmet belgelerindeki gün sayılarının tamamını borçlanabilirler.

(2) Kısmi aylıkların tam aylığa yükseltilmesinde 13 üncü maddenin birinci fıkrasındaki şartlar aranır. Ancak, kısmi aylık;

a) Borcun ödendiği tarih kesin dönüş tarihinden önce ise kesin dönüş tarihini,

b) Borcun ödendiği tarih kesin dönüş tarihinden sonra ise borcun ödendiği tarihi, takip eden aybaşından itibaren tam aylığa yükseltilir.

(3) **(Değişik:RG-6/11/2020-31296)**⁽⁴⁾ Tam aylık bağlanması için gerekli şartların tespitinde kısmi aylığın başlangıç tarihi esas alınarak mülga 2829 sayılı Kanun ya da 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi uyarınca tespit edilecek statüye göre ilgili sosyal güvenlik kanunlarına ait hükümler uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Transferi sağlanan primlerin iadesi

MADDE 17 – (1) Yabancı ülkelerde sosyal güvenlik kurumlarına yatırılmış bulunan primlerin, sosyal güvenlik sözleşmeleri ile Türkiye’ye transferlerinin sağlanması ve bu sözleşmelerde primlerin iadesine engel hükümler bulunmaması halinde;

a) Transfer edilen primlere ilişkin sürelerin tamamının, borçlanılarak tahakkuk ettirilen borcun tamamının ödenmiş olması halinde, transfer olunan primlerin tamamı,

b) Transfer olunan primlere ilişkin sürelerin bir kısmının, borçlanılarak tahakkuk ettirilen borcun tamamının ödenmiş olması halinde, transfer olunan primlerin borçlanılan gün sayısına isabet eden orandaki miktarı

transfer tarihindeki cari kur üzerinden **(Mülga ibare:RG-6/11/2020-31296) (...)** Türk Lirası karşılığı olarak Kurumca sigortaliya, hak sahiplerine veya mirasçılara iade edilir.

(2) **(Değişik:RG-6/11/2020-31296)**⁽⁴⁾ Sosyal güvenlik sözleşmelerine göre Türkiye’ye transfer edilen primlere ait gün sayıları, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilir.

(3) **(Ek:RG-6/11/2020-31296)** Kanunun 8 inci maddesi hükümleri saklıdır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 18 – (1) 15/9/1985 tarihli ve 18869 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yurtdışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurtdışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında 3201 sayılı Kanunun Uygulama Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut kamu görevlilerinin borçlanma işlemleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) (Mülga:RG-6/11/2020-31296) ⁽⁴⁾

(2) 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre ilk defa sigortalı olanların sigortalılık başlangıç tarihinden önceki süreleri, bu Kanuna göre borçlandırılmaları halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi geriye götürülmez.

(3) 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre iştirakçi olanların yurtdışında geçen süreleri borçlanmaları halinde; aylıkların hesaplanmasında 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü madde hükümleri uygulanır.

(4) 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanların 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki yurtdışı borçlanma süreleri de, aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilir. Bunların aylıklarının hesabında 5510 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi hükümleri uygulanır.

(5) (Mülga:RG-6/11/2020-31296) ⁽⁴⁾

Zorunlu göçe tabi tutuluların borçlanma işlemleri

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden zorunlu göçe tabi tutulan ve Türk vatandaşlığına geçenlerin geldikleri ülkedeki çalışma sürelerini borçlanabilmeleri için;

a) 1/1/1989 tarihinden 8/5/2008 tarihine kadar geldikleri ülke tarafından zorunlu göçe tabi tutulmuş olmaları,

b) Zorunlu göçten sonra Türk vatandaşı olup, Türkiye’de ikamet ediyor olmaları,

c) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre bağlanan aylıklar da dahil olmak üzere sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir veya aylık almamaları,

ç) Geldikleri ülkedeki çalışma sürelerini belgelendirmeleri,

d) **(Değişik:RG-6/11/2020-31296) ⁽⁴⁾** Yazılı olarak veya usul ve esasları Kurumca belirlenecek elektronik ortam üzerinden Kuruma başvuruda bulunmaları, şarttır.

(2) (Mülga:RG-6/11/2020-31296) ⁽⁴⁾

(3) Borçlanmak için örneği Kurumca hazırlanan borçlanma talep dilekçesi ve geldikleri ülkedeki çalışma sürelerini gösterir hizmet belgesinin ibraz edilmesi zorunludur. Kurumun, borçlanma işlemlerinin sonuçlandırılmasına esas olmak üzere, gerekli gördüğü hallerde yeni belge isteme hakkı saklıdır.

(4) Kurumca yapılacak sorgulama sonucunda nüfus kayıtlarında “... Bakanlar Kurulu Kararı ve 2510 veya 5543 sayılı İskan Kanununa istinaden Türk vatandaşlığına alınmıştır.” ibaresinin olduğu belirlenenlerden, zorunlu göçe tabi tutulduklarını belgelendirme koşulu aranmaz. Nüfus kayıtlarında bu şekilde ibare bulunmayanlardan ise bu ibarenin işlendiği vukuatlı nüfus kayıt örneği veya “Uyrukluk ve Aile Kütüğüne Kayıt Bildirgesi”nin ibrazı istenir.

(5) Borçlandırılan çalışma süreleri, yalnızca emekli veya yaşlılık aylığı bağlanmasında Kanuna göre değerlendirilir. Malullük ve ölüm aylığı bağlanmasında, bu şekilde borçlanılan hizmetler dikkate alınmaz.

Önceki borçlanma sürelerinin değerlendirilmesi

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 2008 yılı Ekim ayı başından önceki sürelerin borçlanması halinde, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

a) (a) bendi kapsamında bulunan sigortalılar için borçlanılan sürelerle ilişkin prime esas kazançlar, Kanunun 5 inci maddesine göre belirlenen sigortalılık süresinin başlangıç tarihi dikkate alınmaksızın 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre borçlanmaya esas sürenin ilgili aylarına mal edilir.

b) (b) bendi kapsamında bulunan sigortalılar için borçlanılan süreler, 2/9/1971 tarihli ve 1479 Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu veya 17/10/1983

tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun mülga hükümlerine göre tabi oldukları son basamak üzerinden talebe bakılmaksızın basamak intibakında değerlendirilir.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) (Değişik:RG-6/11/2020-31296)⁽⁴⁾ 8/5/2008 tarihi ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıkların 5510 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre devredileceği tarih arasında geçerli olmak üzere, Yönetmeliğin 13 üncü ve 14 üncü maddelerinde geçen “Kurum” ibaresi, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıkları da kapsar.

(2) Yönetmelik gereğince örnekleri Kurumca hazırlanan belgeler, gerekli düzeltmeler yapılmak kaydıyla birinci fıkrada belirtilen devir tarihine kadar 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarca da kullanılır.

Bağlanacak aylıkların hesaplanması

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Yurtdışında sigortalılık veya ev kadını olarak geçen sürelerini borçlandıktan sonra 8/5/2008 tarihinden 2008 yılı Ekim ayı başına kadar tahsis talebinde bulunan sigortalılar ve bu tarihler arasında ölen sigortalıların hak sahiplerine bağlanacak aylıkların hesaplanmasında 5510 sayılı Kanunla mülga ilgili sosyal güvenlik kanunları hükümleri uygulanır.

Kazanılmış haklar

GEÇİCİ MADDE 6 – (1) 8/5/2008 tarihinden önce yurtdışı borçlanma başvurusunda bulunanlardan; borç tahakkuku ile ilgili işlemleri devam edenlerin, borç tahakkuku yapılmış olanların, tahakkuk ettirilen borçlarını ödeyenlerin ve borçlandıkları yurtdışı hizmetleri dikkate alınarak aylık bağlanmış olanların kazanılmış hakları saklıdır. Bunların borçlanma işlemleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki hükümlerine göre sonuçlandırılır.

(2) 8/5/2008 tarihinden önce Bakanlar Kurulu Kararı ile en son değiştirilen dövizin miktarı, tahakkuk ettirilmiş borçlarının tamamını ödememiş olanların bakiye borç sürelerine uygulanır.

(3) **(Ek:RG-6/11/2020-31296)⁽⁴⁾** Kısmi aylık bağlanmış olanlar dahil olmak üzere bu fıkrayı ihdas eden Yönetmelik ile yapılan değişiklikler, bu fıkranın yürürlük tarihinden önce yurt dışında geçen sürelerini borçlanma talebinde bulunanlardan tahakkuk ettirilen borçlarını yasal süresi içinde ödeyenlerin, sigortalılık sürelerinin hangi statüde değerlendirileceğinin, borçlanmanın hangi aylara mal edileceğinin ve tahakkuk ettirilecek borç tutarının tespitinde bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önceki hükümler esas alınır.

Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılan başvurular

GEÇİCİ MADDE 7 – (1) 8/5/2008 tarihinden itibaren yapılan başvurular hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20 – (Değişik:RG-6/11/2020-31296)⁽³⁾

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini, Hazine ve Maliye Bakanı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı müştereken yürütür.

(1) Bu değişiklik 19/6/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(2) Bu değişiklik 11/9/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(3) Bu değişiklik 9/7/2018 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(4) Bu değişiklik 1/8/2019 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(5) Bu değişiklik 26/6/2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(6) 6/11/2020 tarihli ve 31296 sayılı yönetmeliğin 10 uncu maddesiyle değiştirilen 12 nci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi 11/9/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.